

1. Ko'rsatma yo'nalishlar orqali so'zlarni hosil qiling va ularni ketma-ket o'qing. (Yoqa, qator...)
2. Bo'g'in va u ishtirok etgan so'zlar jamlanmasini navbatma-navbat o'qing. Ular yana qaysi so'zlarda ishtirok etishini ayting.
3. So'zlarni o'qing.

4. Tez aytishni o'qing. (O'qituvchi yoki o'qishni biladigan o'quvchi o'qiydi)

Qora qarg'a dorga qo'ndi,
Dorni cho'qib, qag'illab qo'ydi.

Qirq quyon oq, qirq biri qora.

Tez aytishni tez-tez aytishni
tushuntiriladi. O'quvchilar bilan
mashq qilinadi.

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. Har bir so'zda bo'g'inlar soni nechta bo'lsa, shuncha yulduzchani bo'yang.
2. Rasmlar nomini ayting. Bitta tovush bilan farqlanadiganlarini aniqlab, bir xil rangga bo'yang. (qo'y-qo'l, quyosh-quyon, bola-lola)
3. So'zlar bilan berilgan arifmetik amallarni bajaring. Yangi so'zlarni yozing. (qora, qanot, quloq, quduq)

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?
- Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?
- Amaliy mashqlardan qaysi birini siz o'zingiz mustaqil bajara oldingiz?

35-mavzu: [s] tovushi. Ss harfi

Dars maqsadi:

- [s] tovushining talaffuzi va Ss harfining bosma shakli bilan tanishadilar;
- [s] undosh tovush ekanligini bilib onladilar.
- so'zlardan [s] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: Samarqand, [s] tovushi

Darslik

[q] tovushi. Q q harfi 34-dars

Rasmga qarang. Q harfi qatnashgan so'zlarni topib, ularga mos chizma chizing.

yo ba ta laq qa ror tor tiq yiq

toq	o'r-toq	yuc	qu-yuc
noq	tir-noq	moq	ir-moq
roq	ta-roq	loq	bu-loq
yoq	ta-yoq	qob	ni-qob

oq	u-loq	to'q-moq	yu-ma-loq
aql	qa-lam	qay-moq	du-ma-loq
qalb	iq-bol	qar-moq	qur-ba-qa

Tez aytish

Qora qarg'a dorga qo'ndi,
Dorni cho'qib, qag'illab qo'ydi.
Qirq quyon oq, qirq biri qora.

45

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlı kartochkalar, Samarqand shahri rasmi

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchılardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Meni top mashqi: O'qıtuvchi sinfga olma, limon, nok, malina, banan rasmlardan bir nechtasini ilib qo'yadi. Shu rasmlarni ifodalovchi so'zlar yozilgan kartochkalarni navbat bilan ko'rsatadi. O'quvchılardan shu so'zni o'qib rasmini olishni so'raydi.

- *Bugun siz bilan "Meni top" mashqini o'tkazamiz. Atrofdagi rasmlarga qarab oling. Men ko'rsatgan so'zni ichda o'qing va tezlik bilan atrofdan shu narsani topib ko'taring. Kim birinchi ko'tarsa shu g'olib.*

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qıtuvchi sichqon, sabzi, sochiq rasmini qo'yadi. O'quvchılardan shu rasmlarni ifodalovchi so'zlarning birinchi tovushini aniqlashni so'raydi.

- *Doskadagi rasmlarga qarang. Ularni so'z bilan ifodalang. Ular qanday tovush bilan boshlanishini toping.*

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- *Rasmni qanday so'z bilan ifodaladingiz?*
 - *Sichqon qanday tovush bilan boshlanadi? Sochiq, sabzi-chi?*
- Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi***

2.Mavzuni tushuntirish: (10 daqiqa)

O'qıtuvchi [s] tovushini qanday hosil bo'lishini tushuntiradi. Undosh tovush talaffuzda to'siqqa uchrab, qisqa aytilishi unli bilan birga bo'g'in hosil qilishi haqida tushuncha beradi.

Darslikda berilgan QR kod orqali tovush eshittiriladi.

O'qıtuvchi uchun eslatma:

S tovushini talaffuzida lablar kulgu holatida, tishlar ko'rinib turadi, tishlar bir-biriga yaqinlashgan, lekin birikmagan, tilning keng qismi pastki kurak tishning orqasida turadi, tilning oldingi kurak qismi yuqorigi tishlar bilan tirqish hosil qiladi, til kuragining yon qirralari yon tishlarga zich tiralgan bo'lib, faqat o'rta qismida ingichka tirqich qoladi, tilning o'rtasida sovuq havo oqimi o'tadi, buni his etish uchun qo'l kaftining orqa qisdaqiqai og'iz oldiga olib borish kerak, yumshoq tanglay ko'tarilgan va tomoqning orqa devoriga tiralgan bo'lib, burun yo'llarini yopadi va buning natijasida havo oqimi og'izdan o'tadi, tovush bog'lamlari ochiq, tovush jaranglaydi.

Darslikdan Ss harfining bosma ko'rinishi bilan tanishtiriladi. Darslikda berilgan she'r o'qib beriladi va muhokama qilinadi.

Chala sakkiz dema meni,

Ilon bo'la olaman.

Sal-pal chiziqli tortgin qani,

Sakkiz bo'lib qolaman.

- *She'r nima haqida?*
- *S harfi nimaga o'xshatilgan ?*
- *S harfiga yana nimalarni o'xshatish mumkin ?*

O'qituvchi doskada o'quvchilarga bo'g'inlarni qo'shib so'z hosil qilib o'qish tartibini darslikdagi topshiriqlik orqali tushuntiradi.

Darslik bilan ishlash: (15 daqiqa)

1. Darslikda berilgan bo'g'in va so'zlar o'quvchilarga navbat bilan o'qitiladi.
2. Salom haqidagi she'r o'qitiladi. Salom, assalom so'zlari haqida suhbat o'tkazish tavsiya etiladi.
Ti-lim-da tot-li ka-lom,
U-dir sa-lom, as-sa-lom.
Qo'-lim ko'-k-sim-da dey-man:
Yur-tim, sa-lom, as-sa-lom.
3. "Samarqand" matni o'qishni biladigan o'quvchi tomonidan o'qib beriladi.
Samarqand – dunyoga mashhur shahar. U yerda qadimiy obidalar ko'p.
4. Rasm asosida suhbat o'tkaziladi.
Bu qanday shahar?
Siz bu shaharda bo'lganmisiz?
Rasmdagi maydon nomini bilasizmi?
Samarqand sharining qadimiy obidalari rasmlari ko'rsatib ular haqida ma'lumot berish tavsiya etiladi.

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. Ss harfini tegishli rangga bo'yang. Nega shu rangni tanlaganingizni ayting.
2. Soyabon so'zining chizmasidan [s] tovushining o'rnini aniqlang va tegishli katakni bo'yang.
3. Berilgan namunadan bosma Ss harfining bosh va kichik ko'rinishini va so'zlarni avval nuqtalar ustidan so'ng mustaqil yozing.

4. Sonlar ketma-ketligida nuqtalarni birlashtirib, hosil bo'lgan so'zni ayting.

2.	1.	2.		1.	1.5	4.	2.	4.	
3.	4.	5.	4.				3.		
6.	5.	1.	3.	2.	3.	2.	3.	1.	5.

(Salom)

5. Rasmlarni bo'yang va nomlarini kataklarga yozing.

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?
- Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?
- Bugungi darsda sizga nima yangilik bo'ldi?
- Qaysi topshiriqni bajarishga qiynaladingiz?

36-mavzu: [s] tovushi. Ss harfi yuzasidan amaliy topshiriqlar

Dars maqsadi:

- [s] tovushining talaffuzi va Ss harfining bosma shakli yuzasidan amaliy topshiriqlar bajaradilar;
- so'zlardan [s] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: tez aytish, [s] tovushi ishtirokidagi so'zlardan tovushlar sonini aniqlash chizmasi.

Didaktik materiallar: rasmi va bo'g'inli kartochkalar, kesma harflar.

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Gap tuzamiz mashqi: O'qituvchi o'quvchilarga maktab haqida gap tuzishni so'raydi.

-Bugun siz bilan "Gap tuzish" mashqini o'tkazamiz. Maktab haqida gap tuzing.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi kesma harflar yordamida s harfi ishtirokida 5 ta so'z hosil qilishni so'raydi.

Kesma harflaringiz yoramida o'rgangan harflarimiz bilan so'zlar tuzing. Tuzgan so'zlaringizni partadoshingizga o'qib bering.